

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมี

ผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศไทย นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น และแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ทุนยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตาม

อย่างใกล้ชิด อาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริษัทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ

ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยในมิติต่างๆข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมาก ดังนั้นการพัฒนาประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านของการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการพัฒนาต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถให้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาชาติในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจ เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็น

เป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่ง

ประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

(๕) การพัฒนาглоการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความ

เป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกระทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการเสนอร่างแผนซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์เอาไว้แล้วตั้งนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ของ อบต.ลำเลียง มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อบต. จึงได้จัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิ ชอบและ

ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์สหรัฐ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจาก

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาอันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๒.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตามเสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ **อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก**
เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ **สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศไทยได้รับการยกระดับดีขึ้น**จากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ **สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน** ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปาอย่างขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปาอย่างกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ **โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหา** ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) **ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ และคาดว่าในปี ๒๕๕๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่ม เจเนอเรชัน Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และ ร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘- ๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจเนอเรชันวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการ ประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ คริวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลง มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแห่วงกลางมีการขยายตัวมากที่สุด ในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่ม สลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศ หญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จาก คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการ กระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้ม ดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่ กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕- ๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อัน เนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุก ตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือ

ครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ ไร่ เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระ เข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้น้อยกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี

๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ ในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม** ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีอ่างน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ อ่าง

น้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนา น้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตร และการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการ

กักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตุนๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับ

ผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หากผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดิตคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลาง

ได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจให้เกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๕๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีนอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐานแนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๘๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยับฐานะขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะการลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะ เป็นปัจจัยฉุดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็น สิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของ ประชากรผู้สูงอายุ จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความ ต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศ เพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูง ปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการ ครองชีพของประเทศสำคัญ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอใน การที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและ ในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัย แรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับ ผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การ ขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทย ในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการ พัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีก ครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการ เข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของ

การพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชนหรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลพัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจอำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน นโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวม

ทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่ออุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภครายบุคคลมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาสภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้

สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อความต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพพลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals-SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่

ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและ

ทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมาย เพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคต เพื่อเป็นแหล่งการถ่ายเทเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาวะแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาศักยภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลาง

ยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้จ่ายระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย
โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนา นวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขภาค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติ และเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมรวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขภาค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้ง

ด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเขตการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนากลยุทธ์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่มูลค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียน

และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาครัฐและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด
แผนพัฒนาภาคใต้ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

๑. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาภาคใต้

ภาคใต้มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถสร้างรายได้ให้กับภาคทั้งพื้นที่ตอนในและชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน รวมทั้งมีระบบนิเวศชายฝั่งที่เป็น แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติและเหมาะกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ในขณะที่การผลิตภาคเกษตร ได้แก่ ยางพาราและปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นแหล่งผลิตและแปรรูปที่สำคัญของประเทศยังเป็นแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ ภาคใต้มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้เส้นทางการค้าโลก สามารถเชื่อมโยงการพัฒนา กับพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศรวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียง

ดังนั้น การพัฒนาภาคใต้ควรพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรักษาความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก พร้อมกับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปภาคเกษตรควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาการเชื่อมโยงการค้า การลงทุน กับภูมิภาคต่างๆ ของโลก

๑.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑืยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

๑.๒.๒ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของภาคและ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๓ เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๔ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

๑.๒.๕ เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่ก่อให้เกิดการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สร้างโอกาสในการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

๑.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง

๑.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้	๗๓๖,๖๗๓ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๗๔	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๘๐	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๘๐	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๘๐	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๘๐	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๘๐
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้	๐.๔๒๘ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๒	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๒	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๒	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๒	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๒

หมายเหตุ: ค่าเป้าหมาย GRP ภาค คำนวณจากค่าเป้าหมายประเทศ

๑.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
รายได้การท่องเที่ยวภาคใต้	๖๘๕,๙๗๕ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐

แนวทางการพัฒนา

๑) ยกกระดับมาตรฐานบริการ และส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องในแหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงของภาค เช่น ภูเก็ต สมุย พะงัน และหลีเป๊ะ เป็นต้น เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) อย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก (ระบบขนส่งและระบบสื่อสาร) ที่ทันสมัย เพียงพอโดยคำนึงถึงมาตรฐานความสะอาดและปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ยกกระดับมาตรฐานบริการการท่องเที่ยว ระบบการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ควบคู่กับการส่งเสริมธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิ ศูนย์ประชุมและนิทรรศการ ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และธุรกิจบริการด้านการแพทย์ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพและระบบสาธารณสุขทางไกล เช่น ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน การแพทย์เฉพาะทาง เป็นต้น รวมทั้ง พัฒนาบุคลากรด้านทักษะภาษา และบริการท่องเที่ยว พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติระดับบน (High End)

๒) พัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยว เชิงอาหาร เพื่อการท่องเที่ยวของภาคไปสู่แหล่งท่องเที่ยวชั้นนำระดับโลก โดยการปรับปรุงท่าเรือ ปรับปรุงพิธีตรวจคนเข้าเมืองของผู้โดยสารเรือสำราญ การบริหารจัดการท่าเรือให้มีมาตรฐานและมีความปลอดภัย เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับเหตุ

ถูกเงิน และการพัฒนาบุคลากรรองรับธุรกิจเรือสำราญ สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการต่อเนื่องและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวเรือสำราญและการท่องเที่ยวเชิงอาหาร พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีศักยภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น สร้างความพร้อมของชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ตามแนวชายฝั่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาดการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมและอาหาร อาทิ Food Route และการประชุมสัมมนาด้านอาหาร เป็นต้น

๓) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวหลัก (ภูเก็ต) ให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และมีระบบขนส่งมวลชน (Monorail) เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเร่งรัดพัฒนาระบบขนส่งมวลชน (Monorail) ในจังหวัดภูเก็ต พัฒนาระบบเทคโนโลยีต่างๆ ให้ทันสมัย การรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้พลังงานทดแทน การพัฒนาระบบข้อมูลการแจ้งเตือนแบบ real time อาทิ การจราจร ปริมาณน้ำ การเตือนภัย ภัยพิบัติ การใช้ระบบการจราจรอัจฉริยะ การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมให้เชื่อมโยงทุกรูปแบบ และการบูรณาการเชื่อมโยง CCTV การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกำจัดขยะและน้ำเสีย รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อม

๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนบกบริเวณตอนในของภาคเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง อาทิ เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช และแหล่งท่องเที่ยวชายหาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และมีการเชื่อมโยงโครงข่ายท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยกับชายฝั่งทะเลอันดามัน รวมทั้งเชื่อมโยงสู่เขตการพัฒนาการท่องเที่ยว ฝั่งทะเลตะวันตก (The Royal Coast หรือ Thailand Riviera) โดยการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคให้มีมาตรฐานและเพียงพอพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งจุดแวะพักรถที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแล และป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว สร้าง route เชื่อมโยงการท่องเที่ยว จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของภาค

๕) พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค อาทิ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา พร้อมทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยว อาทิ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (อาทิ ขมิ้นชัน เถาวัลย์เปรียง หัวร้อยรู) และสุขภาพ (ระนอง กระบี่ สตูล สุราษฎร์ธานี และพัทลุง) ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (วัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช) เมืองเก่า (จังหวัดสงขลา พังงา สตูล นครศรีธรรมราช และระนอง) และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (อนุรักษ์ รักษา และพัฒนา Satun Geo Park ให้เป็นอุทยานธรณีโลก Global Geo Park ต่อไป) การท่องเที่ยวผจญภัย (พัทลุง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจและบริการ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยการพัฒนา ปรับปรุง บูรณะ แหล่งท่องเที่ยว ให้มีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ และระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐานเหมาะสมตามชนิดของแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้รองรับ การท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ และระบบขนส่งสาธารณะที่มีความปลอดภัยเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว พัฒนาผู้ประกอบการในท้องถิ่นและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการเป็นเครือข่ายอาสาสมัครท่องเที่ยว และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงข้อมูลด้านการท่องเที่ยวผ่านระบบ การสื่อสารสาธารณะทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพให้มีมาตรฐาน สนับสนุนด้านวิชาการ สร้างนวัตกรรมและสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเอง รวมทั้งเป็นผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน ใช้อัตลักษณ์ความโดดเด่นบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนเป็นจุดขาย ยกกระตือรือร้นให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานของชุมชน สร้าง

เครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนให้เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวรายใหญ่ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP และสินค้าที่ระลึกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชน และเพื่อเป็นแหล่งสร้างงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน มีการทดสอบ ออกแบบผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ (เว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่างๆ)

**๑.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคอุตสาหกรรมภาคใต้	๗๕,๒๓๓ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๔

หมายเหตุ: ค่าเป้าหมาย GRP ภาคอุตสาหกรรม คำนวณจากค่าเป้าหมายประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราขนาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียน การสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบ ที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาค และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริม การผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนา ความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓) พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิต ภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

๑.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบัน

เกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคใต้	๑๔๒,๙๒๑ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐๕	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕๐

หมายเหตุ: ค่าเป้าหมาย GRP ภาคเกษตร คำนวณจากค่าเป้าหมายประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังหยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านการกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุน การใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์ เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้องมีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง IUU ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไปจนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลาย ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓) ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต อย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการสนับสนุนความรู้ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพ การผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer)

โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร สมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕) สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

๑.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนา เขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้	๕๑๓,๒๔๒ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๒.๕๘	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ แห่งใหม่กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง โดยพัฒนาถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทยสายชุมพร-สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช-สงขลา เชื่อมโยงกับสาย The Royal Coast ของภาคกลาง พัฒนาเส้นทางรถไฟเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอันดามันและอ่าวไทย อาทิ สายท่ามนุญ-พังงา-พุนพิน-ดอนสัก สายระนอง-ชุมพร และพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงพื้นที่ตอนเหนือ-ใต้ของฝั่งอันดามัน และสายระนอง-พังงา-กระบี่-ตรัง ควบคู่กับการพัฒนาเมืองภูเก็ต เมืองหาดใหญ่ ให้เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค และเตรียมความพร้อมจังหวัดสุราษฎร์ธานี และกระบี่ ให้เป็นเมืองน่าอยู่ รวมทั้งเมืองชุมพร ระนอง เป็นเมืองในพื้นที่พิเศษ ที่มี การพัฒนาให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยการจัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชน การเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน (ด้านคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร และพลังงานที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบดิจิทัล) รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเมือง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและพื้นที่สาธารณะที่มีการออกแบบสำหรับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งพัฒนาพื้นที่บริเวณเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้มี ความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒) พัฒนาและสนับสนุนท่าเรือสำราญในจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นท่าเรือหลัก (Homeport) ของโลก รวมทั้งพัฒนาท่าเรือแวะพัก (Port of Call) และท่าเรือมารีนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานความสะอาดและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีศักยภาพของภาค (กระบี่ พังงา และสมุย) รวมทั้งการบำรุงรักษาร่องน้ำ

๓) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา โดยเร่งรัดการพัฒนาโครงข่ายรถไฟ อาทิ รถไฟฟ้าหาดใหญ่-ปาดังเบซาร์ รถไฟทางคู่ชุมพร-สุราษฎร์ธานี-หาดใหญ่-สงขลา พัฒนาทางหลวงพิเศษ (Motorway) หาดใหญ่-ด่านพรมแดนสะเดา พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าทุ่งสงเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการขนส่งระบบราง รวมทั้งพัฒนาเมืองรอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองทุ่งสงและเมืองสะเดา (ปาดังเบซาร์) ตลอดจนพัฒนาท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒ เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงกับท่าเรือชายฝั่งและท่าเรือหลักทั้งภายในและต่างประเทศ

๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงภาคใต้กับเส้นทางการค้าโลก โดยการพัฒนา และปรับปรุงท่าเรือที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทยให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการพัฒนาและบริหารจัดการพื้นที่หลังท่า พัฒนาและปรับปรุงสนามบินนานาชาติและสนามบินภายในประเทศให้สามารถรองรับการเดินทางและการขนส่งสินค้า พัฒนาโครงข่ายรถไฟเชื่อมโยงท่าเรือสงขลา ๒ -หาดใหญ่-ปาดังเบซาร์-ปัตเตอร์เวอร์ธ (รัฐปีนัง มาเลเซีย) รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายถนนสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร และการพัฒนาโครงข่ายถนนสายรองให้เชื่อมโยงกับถนนสายหลักเพื่อสนับสนุนการขนส่งและกระจายสินค้าจากพื้นที่ตอนในสู่พื้นที่หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการ โลจิสติกส์รูปแบบต่างๆ เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบและการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริการ และอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนทั้งของประชาชน สินค้า และยานพาหนะให้มีประสิทธิภาพ

๑.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
พื้นที่ป่าชายเลนภาคใต้	พื้นที่ ๑,๒๘ ล้านไร่ (ปี ๒๕๕๗)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๘,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๓๒,๐๐๐ ไร่

หมายเหตุ: ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลน สำนักอนุรักษ์ป่าชายเลน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ได้จัดทำทุกปีเนื่องจากการแปลงข้อมูลตามวิธีวัดต้องใช้เวลา ๒-๓ ปี

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน ภูเขา ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหา น้ำ เพื่อชุมชนชนบทและน้ำเพื่อการบริโภคอุปโภคและการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาระบบสำรองและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนา ระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุน ในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้ การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา รมณรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

๘.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยิ่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖-๒๕๖๗
มูลค่าการลงทุนในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้	๑๘,๑๕๓.๘ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๑๖๐,๐๐๐ ล้านบาท

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) โดยการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบันและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชียใต้ ให้สามารถเดินทางและขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางประตูเศรษฐกิจ ด้านตะวันตกของประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่อง ไร้รอยต่อ ส่งเสริมระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐานสากล และศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านการผลิต การค้า การลงทุน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาท่าเรือจังหวัดระนอง และการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟระหว่างชุมพร-ระนอง ที่จะสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์จากท่าเรือระนองให้เป็น Western Gateway

๒) พัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route) โดยพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและอันดามันตามแนวประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร-ระนอง-เมียนมาร์ ควบคู่กับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งสองฝั่งทะเล รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว มุ่งเน้นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพและมาตรฐานเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลของจังหวัดชุมพรกับ Royal Coast และเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสู่แหล่งน้ำแร่และเกาะต่าง ๆ ของจังหวัดระนองและประเทศเมียนมา

๓) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์ม ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง (กระบี่ และชุมพร) ไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น อาทิ Phase Change Material (PCM) และ Nutritional Foods พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหาร และพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ ผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา กำหนดเขตพื้นที่และสิทธิประโยชน์สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม ฐานชีวภาพที่ชัดเจน เพื่อดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities) ในพื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช โดยเน้นกรอบการเป็นเมืองที่มีความน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม และยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ป่าไม้ และป่าชายเลน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและพัฒนา แหล่งการเรียนรู้และการท่องเที่ยววิถีชุมชน และพัฒนาเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม และเชื่อมต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม โดยกำหนดการพัฒนาเมืองระนองให้เป็น Smart Living City ที่มี การวางผังเมืองและระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการที่ทันสมัย

๒. แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาภาคใต้ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

๒.๑.๑ โครงการพัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนและเมืองแห่งศิลปะ เชียงสร้างสรรค์
สาระสำคัญ พัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเน้นการส่งเสริม กระบวนการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม เน้นกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกัน เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนที่จัดการท่องเที่ยว และพัฒนาองค์ความรู้ท้องถิ่นจากฐานงานวิจัยท้องถิ่นเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
ตลอดจนพัฒนาเมืองแห่งศิลปะเชียงสร้างสรรค์ โดยใช้เอกลักษณ์ความโดดเด่น จากทรัพยากรที่มีอยู่ในเมืองควบคู่ไปกับการสร้างสรรค์ผลงานจากความรู้ เชิงวิชาการด้านศิลปะร่วมสมัยทุกสาขา และผลักดันให้เกิดกระแสการตื่นตัวใน เรื่องเมืองแห่งศิลปะในวงกว้าง

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) และสำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์(องค์การมหาชน)

๒.๑.๒ โครงการพัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และทุนทางวัฒนธรรม

สาระสำคัญ พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ผ่านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ชุมชนและผู้ประกอบการ เพื่อต่อยอดเป็นสินค้าและบริการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างให้เกิดความโดดเด่น แตกต่าง มีเอกลักษณ์สอดคล้องตรงกันกับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดการนำกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการพัฒนาสินค้าและ บริการ ตลอดจนการสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจของประเทศ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวง ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

๒.๑.๓ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งประวัติศาสตร์วิถีชีวิตชุมชน

สาระสำคัญ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตชุมชน โดยเน้นการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์เมืองมรดกโลกโบราณสถาน ที่สอดคล้องกัน เช่น การจัดรายการ เส้นทางท่องเที่ยวตามรอยประวัติศาสตร์ อุทยานประวัติศาสตร์ ชมอารยธรรม โบราณสถานต่างๆ อนุสาวรีย์/อนุสรณ์สถาน สิ่งปลูกสร้างที่มีคุณค่า และ ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมรวมทั้งพัฒนากิจกรรมและบริการ และการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

๒.๑.๔ โครงการพัฒนายกระดับมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

สาระสำคัญ กำหนดมาตรการในการส่งเสริมพัฒนาปัจจัยแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ ให้มีมาตรฐานและความพร้อมในการรองรับการจัดงาน รวมทั้งส่งเสริม มาตรการสนับสนุนต่างๆ เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เช่น การจัดทำวีซ่า สำหรับนักเดินทางกลุ่มไมซ์(MICE Visa) ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ เป็นต้น

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง การต่างประเทศ และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การ มหาชน)

๒.๑.๕ แผนงานพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

สาระสำคัญ พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน โดย พัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอัตลักษณ์ เฉพาะถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าของการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเฉพาะของ ประเทศไทย เช่น จังหวัดกระบี่ ระนอง เป็นต้น โดยดำเนินการนำร่อง ปีละ ๑ จังหวัด เพื่อเป็นต้นแบบขยายต่อไปในอนาคต โดยการพัฒนาตั้งแต่ การวางผังของแหล่งท่องเที่ยวที่มีจุดเด่นเฉพาะ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ รองรับ ขยายและพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งเพื่ออำนวยความสะดวกใน การเข้าถึงเมืองได้โดยง่าย การพัฒนาผู้ประกอบการในท้องถิ่นและบริหารจัดการ โดยชุมชนและท้องถิ่น พัฒนาและบูรณาการด้านการบริการสุขภาพ บริการ วิชาการและงานวิจัยด้านบริการสุขภาพ รวมทั้งสร้างศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์ สุขภาพแผนไทย ผ่านกลไกการสร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านการแพทย์และ สาธารณสุข โดยความร่วมมือจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้เกิดเป็น บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีอัตลักษณ์จนสามารถเพิ่มสัดส่วนรายได้ให้ ประเทศไทย มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา

๒.๑.๖ โครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยแบบ ครบวงจร

สาระสำคัญ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ให้เกิดความโดดเด่นในระดับนานาชาติโดยการใช้องค์ความรู้ และภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทยพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรม สร้างมูลค่าเพิ่ม ตั้งแต่การส่งเสริมสุขภาพ ธุรกิจบริการสุขภาพ นวดแผนไทย การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพ การรักษาด้วยสมุนไพร รวมทั้งการพัฒนา ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการรักษาและเสริมความงาม ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ ยอมรับสู่นานาชาติและส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา

๒.๑.๗ โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการบริการสุขภาพ

สาระสำคัญ เพื่อสนับสนุนให้เกิดกระบวนการนำเทคโนโลยีดิจิทัล (digital transformation) มาใช้ในระบบสุขภาพ กิจกรรมในโครงการควรประกอบด้วย การพัฒนาระบบการบันทึกสุขภาพดิจิทัล การลงทุนและพัฒนาระบบข้อมูล การพัฒนาแบบจำลองที่จำเป็น การพัฒนากำลังคนด้านสารสนเทศสุขภาพ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพและ ประสิทธิภาพของระบบบริการสุขภาพ และการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ สุขภาพดิจิทัล

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี และ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๑.๘ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกผู้โดยสารเรือสำราญของท่าเรือหลัก

สาระสำคัญ ๑. จัดทำแผนพัฒนาและขับเคลื่อนการปรับปรุงและยกระดับ สิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณท่าเรือที่มีศักยภาพในการรองรับเรือสำราญ เช่น ท่าเรือภูเก็ต เป็นต้น หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม

๒.๑.๙ โครงการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดย เรือสำราญ

สาระสำคัญ สนับสนุนการยกระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวบริเวณ ท่าเรือ และพื้นที่ใกล้เคียง พร้อมทั้งจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเส้นทาง การเดินเรือทะเล ชายฝั่ง และลุ่มน้ำสายสำคัญที่มีศักยภาพ และประเมิน ชีตความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ ที่มีศักยภาพ

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและกระทรวงมหาดไทย

๒.๑.๑๐ โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศ สมาชิก

อาเซียน

สาระสำคัญ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุขโรค และระบบขนส่ง สาธารณะ สิ่งอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน จุดแวะพักรถ เชื่อมโยงกับ แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมของชุมชนตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๑.๑๑ โครงการยกระดับความปลอดภัยด้านนักท่องเที่ยว

สาระสำคัญ ส่งเสริมมาตรการการสร้างความปลอดภัยจากการท่องเที่ยวทางน้ำ ทางทะเล ทางถนน รวมถึงมาตรการป้องกันจากการถูกหลอกลวงเอาเปรียบ ของนักท่องเที่ยว สร้างเครือข่ายอาสาสมัครในระดับชุมชน ส่งเสริมให้คนใน ชุมชนร่วมเป็นเจ้าของที่ดีตลอดจนมีแนวทางในการให้ความช่วยเหลือเยียวยา นักท่องเที่ยว และการสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ ด้านการท่องเที่ยวไทย

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๑.๑๒ โครงการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรเพื่อคนทั้งมวล

สาระสำคัญ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ของพื้นที่โดยคำนึงถึง อารยสถาปัตยกรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกวัย และทุกสภาพร่างกาย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และคนที่ใช้รถเข็น ให้ ได้รับความสะดวก สบาย ปลอดภัย มากยิ่งขึ้น สามารถใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ต้นแบบในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้รวมถึงการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่ เสื่อมโทรมและกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางธรรมชาติ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ ของประเทศ

๒.๒.๑ โครงการเทคโนโลยีชีวภาพเพื่ออุตสาหกรรม

สาระสำคัญ วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูง อาทิ การผลิตสารชีวภาพจากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบทาง การเกษตร การผลิตสารให้ประโยชน์เชิงหน้าที่ชนิดต่างๆ เพื่อพัฒนาและยกระดับ อุตสาหกรรมอาหารในการสร้างผลิตภัณฑ์อาหารที่มีเอกลักษณ์ และมีมูลค่า สูงขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อผลิตเอนไซม์ในอุตสาหกรรมต่างๆ อาทิ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมพอกเยื่อกระดาษ อุตสาหกรรมอาหาร/อาหาร สัตว์ เป็นต้น การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีจุลินทรีย์/สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืช พัฒนาการผลิตสารมูลค่าสูง และสารชีวภัณฑ์ทาง การแพทย์ ตลอดจนพัฒนานวัตกรรมเพื่อผลิตอาหารที่มีคุณสมบัติสำหรับ การป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ให้ ความสำคัญกับการดูแลรักษาสุขภาพ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

๒.๒.๒ แผนงานพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมชีวภาพ

สาระสำคัญ เน้นส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของกระบวนการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมชีวภาพ และพัฒนาต่อยอด อุตสาหกรรมชีวภาพเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพ รวมถึงการพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญาทางชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมชีวภาพในการสร้างนวัตกรรม ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ สถานศึกษา และหน่วยงานวิจัยของภาครัฐ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็ง สถาบันเกษตรกร

๒.๓.๑ แผนงานส่งเสริมการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่มี ศักยภาพทางการตลาด

สาระสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นอย่างครบวงจรตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยอาศัยการใช้ประโยชน์จากการสร้างภาพลักษณ์และเรื่องราว ของสินค้าในแต่ละชุมชนหรือพื้นที่ รวมถึงการใช้จุดเด่นของสินค้าเกษตรพื้นถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยการสร้าง ความแตกต่างของสินค้าเกษตรการรับรอง ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีเอกลักษณ์ประจำ ถิ่นให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค นำไปสู่การผลิตและแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและเอกลักษณ์เฉพาะ ตลอดจนการพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มมูลค่า และการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย การผลิตและการตลาดของแต่ละพื้นที่

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงมหาดไทย

๒.๓.๒ แผนงานพัฒนาโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

สาระสำคัญ พัฒนาและขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผ่านเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงเครื่องมือในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ไปถึงผู้บริโภค เพื่อส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาดทั้งภายในประเทศ และการส่งออก สู่ตลาดต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมชุมชนใน การพัฒนาพื้นที่ หรือนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ รวมถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม การเกษตร เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เชื่อมโยงกับการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของแต่ละพื้นที่

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒.๓.๓ แผนงานพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้เข้าสู่ระบบ มาตรฐานความปลอดภัย

สาระสำคัญ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลให้การผลิตสินค้าเกษตรและ อาหารเข้าสู่ระบบ มาตรฐานความปลอดภัย โดยใช้มาตรการสนับสนุนและ ส่งเสริมการผลิต รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมด้าน การผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดจนสายการผลิตให้มี คุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ควบคู่ ไปกับการส่งเสริมด้านการตลาดที่ตระหนักถึงการบริโภคสินค้า เกษตรและ อาหารที่ปลอดภัย

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๓.๔ แผนงานสนับสนุนและยกระดับการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

สาระสำคัญ พัฒนาต่อยอดการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และกำกับ ดูแลให้การผลิต เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์อันเป็นที่ยอมรับ ควบคู่กับ การส่งเสริมด้านการตลาดเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้าง โอกาสทางการตลาด ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศโดยส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานระบบ การผลิต เกษตรอินทรีย์ รวมถึงการตรวจติดตาม ตรวจสอบรับรองฟาร์มที่ผ่าน การรับรองระบบฯและเพิ่มจำนวนฟาร์ม/พื้นที่ใหม่ให้ เข้าสู่ระบบการผลิตเกษตร อินทรีย์เพิ่มขึ้น ควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านและยกระดับ เกษตรกร เข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล ตลอดจนกำหนด มาตรการสนับสนุนจูงใจและการสนับสนุนกลไกทาง การตลาดที่เอื้อต่อการปรับ ระบบการผลิตเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุขและ กระทรวงมหาดไทย

๒.๓.๕ แผนงานพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

สาระสำคัญ ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรายยั่งยืน พัฒนาเกษตรกร ปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) ทั้งทายาทและแกนนำ ส่งเสริมให้มีการใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ และยกระดับโครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างครบวงจร

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร

๒.๓.๖ แผนงานส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรชีวภาพ

สาระสำคัญ ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรชีวภาพ โดยประยุกต์ใช้ องค์ความรู้และ นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยี วัสดุและนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้เกิดการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนมีการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ที่คำนึงถึงระบบ นิเวศ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านพืช สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ รวมทั้งการนำวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม และ พลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรและผลิตภัณฑ์ อันจะก่อให้เกิดมูลค่า ทางเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากร ชีวภาพ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๓.๗ แผนงานส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และยกระดับ ไปสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

สาระสำคัญ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือ ชุมชน ที่จะใช้วัตถุดิบทางการเกษตรในการแปรรูป สร้างมูลค่าไปสู่สินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าเกษตรชั้นสูงที่มีคุณค่า เฉพาะ รวมถึง ต่อยอดไปสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง โดยการพัฒนาส่งเสริมผลักดันให้เกษตรกร รวมกลุ่มแปรรูปสินค้า เกษตรไปสู่ความเป็นผู้ประกอบการแบบมืออาชีพ เพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปส่งเสริมให้กับกลุ่มเกษตรกร การพัฒนา ผลิตภัณฑ์และบรรจุ ภัณฑ์และเชื่อมโยงสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๓๕ แผนพัฒนาภาคใต้

๒.๓.๘ แผนงานส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร

สาระสำคัญ เพื่อให้มีกลไกสนับสนุนและผลักดันการรวมกลุ่มเกษตรกรหรือ สถาบันเกษตรกรในการ ร่วมกันพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาด รวมทั้งสามารถบริหารจัดการในเชิงธุรกิจแบบครบวงจรได้ ซึ่งจะ เป็นปัจจัย สนับสนุนไปสู่การเป็นธุรกิจหรือวิสาหกิจเพื่อชุมชน

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๓.๙ แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

สาระสำคัญ วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ตลอดจน ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ที่ นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบการผลิตและ การแปรรูป ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในเชิง พาณิชย์ รวมถึงการวิจัย พัฒนาสนับสนุนในด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนป้องกันและ รับมือกับ ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓.๑๐ แผนงานการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยความคิด สร้างสรรค์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

สาระสำคัญ พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการทั้งกลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพเดิม กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยี และกลุ่มผู้ประกอบการชุมชนให้ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีความรู้ที่จำเป็นในการสร้าง มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีความสามารถในการเชิงเทคโนโลยีการตลาดและการบริหารธุรกิจ ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาใช้ใน การต่อยอดธุรกิจและคิดค้นสินค้าและบริการจากนวัตกรรมใหม่ๆ และส่งเสริม การค้าขายสินค้าและบริการผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและ โอกาสทางการตลาดของธุรกิจ รวมถึงสามารถเข้าถึงตลาดทั้งใน และ ต่างประเทศ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวง พาณิชย และ กระทรวงมหาดไทย

๒.๓.๑๑ แผนงานการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmer)

สาระสำคัญ เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ที่มี ทักษะในการ ประกอบการ สามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้ง ทางด้านเทคโนโลยีการจัดการ และการตลาด มี ทักษะความรู้ความสามารถใน ด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และจัดการ คุณภาพผลผลิตของตน และสามารถเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลายได้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งทายาทเกษตรกร เกษตรกรในปัจจุบัน และคนกลุ่มใหม่ที่จะเข้าสู่ภาคเกษตรในอนาคต รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนา การจัดการคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มาตรฐานการผลิตและ แปรรูป (GMP) และมาตรฐานอื่น ในระดับสากล

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ และธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนา เขตอุตสาหกรรม และ การเชื่อมโยงการค้าโลก

๒.๔.๑ แผนงานการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของ เมืองในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล และเมืองหลักในภูมิภาค

สาระสำคัญ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของ เมืองในเขตเมืองหลัก ในภาคใต้ได้แก่สงขลา พังงา ภูเก็ตและหาดใหญ่

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย

๒.๔.๒ แผนงานการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายทางหลวง ทางหลวงพิเศษระหว่าง เมือง และทาง พิเศษ

สาระสำคัญ พัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายถนนบริเวณด้านการค้าและประตู การค้าหลักตามแนว ระเบียงเศรษฐกิจ และบำรุงรักษาโครงข่ายถนนที่มีอยู่ใน ปัจจุบันให้ทำหน้าที่เป็นระบบเสริม (Feeder Road) ป้องกัน และแก้ไขปัญหา จุดเสี่ยง จุดอันตรายเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ ทางถนน หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม

๒.๔.๓ แผนงานจัดระเบียบและพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ จัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญตามความเหมาะสม ของพื้นที่ของแต่ละ เมืองและจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะในเมือง พัฒนาระบบ ขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ เพื่อให้เป็นระบบการสัญจรหลักของคนในเมือง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน โทรคมนาคม สื่อสาร และดิจิทัลที่ทันสมัยเพื่อสร้างบรรยากาศให้พร้อมต่อ การลงทุนด้านนวัตกรรมและดิจิทัล และนำเทคโนโลยีมา ยกยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนในเมืองและเพิ่มพื้นที่สาธารณะต่อประชากรโดยเน้นความสอดคล้อง กับอัตลักษณ์ ความหลากหลาย และศักยภาพของเมือง บนพื้นฐานของ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยช่วงปีที่ ๑-๕ พัฒนาเมืองสงขลา และภูเก็ต

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวง พาณิชยกรรมกระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการคลัง ๓๗ แผนพัฒนาภาคใต้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงพลังงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวง แรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๔.๔ โครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

สาระสำคัญ พื้นฟูเมืองเดิมโดยพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่อัจฉริยะที่มีโครงสร้าง พื้นฐานด้านคมนาคม ขนส่ง การสื่อสารและพลังงานที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและ ระบบดิจิทัลในการยกระดับความน่าอยู่ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม (อาทิสุขภาพ การศึกษาและความปลอดภัย) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีและอัตลักษณ์ท้องถิ่น และพัฒนาเมืองใหม่ให้เป็นเมืองที่ทันสมัยระดับ โลภ มีศูนย์เศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย แหล่งงาน พื้นที่ พักผ่อน และพื้นที่พัฒนาเฉพาะ โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเมืองให้มีความพร้อมรองรับการพัฒนา

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม และ กระทรวงพลังงาน

๒.๔.๕ แผนงานพัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม

สาระสำคัญ จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ รองรับการพัฒนา เมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม เช่น ศูนย์เศรษฐกิจแหล่งที่อยู่อาศัย พื้นที่พิเศษเพื่อ พัฒนาและอนุรักษ์ในเขตเมือง อาทิ เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์แหล่งโบราณคดี มรดกทาง สถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่น อย่างยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เกิดการสร้างงาน ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนใน สังคม รองรับ การพัฒนาพื้นที่เมืองสุราษฎร์ธานีในช่วงปีที่ ๑๑ - ๑๕ และรองรับ การพัฒนาพื้นที่เมืองกระบี่ ในช่วงปี ๑๖ - ๒๐

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวง พาณิชยกรรมกระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวง พลังงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ

๒.๔.๖ แผนงานฟื้นฟูเมืองประวัติศาสตร์และแหล่งศิลปกรรม

สาระสำคัญ จัดทำแผนการพัฒนาเมืองในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามศักยภาพและอัต ลักษณ์ของเมืองในพื้นที่เมืองประวัติศาสตร์ ซึ่งคำนึงถึง การพัฒนาเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของ คนในเมือง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนพัฒนาและฟื้นฟูเมืองประวัติศาสตร์ และแหล่ง ศิลปกรรม

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๔.๗ แผนงานการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัด ๔.๐

สาระสำคัญ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียงเขตเศรษฐกิจ การศึกษาเพื่อพัฒนาไกล รูปแบบและเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐและ ประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ ส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริม การลงทุน (BOI) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๒.๔.๘ แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

สาระสำคัญ เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิต ของ ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งแก้ปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยมีพื้นที่ เป้าหมายในภาคใต้คือ จังหวัดสงขลา

หน่วยงานดำเนินการหลัก กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวง มหาดไทยกระทรวง แรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) การนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๔.๙ แผนงานพัฒนาเมืองในพื้นที่พิเศษ

สาระสำคัญ จัดทำแผนแม่บทพื้นที่และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินตาม ความเหมาะสมของการใช้ พื้นที่ของแต่ละเมืองให้สอดคล้องกับ แผนการขับเคลื่อนพื้นที่พิเศษและหลักการทำผังภูมิวิเทศ รวมทั้งมีการวางแผน การรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน โดยส่งเสริมให้เป็นเมือง ที่สามารถปรับตัวได้โดยช่วงปีที่ ๑ - ๕ พัฒนาเมืองระนองและเมืองชุมพรใน พื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้ และรองรับการพัฒนาเมืองนครศรีธรรมราช ช่วงปีที่ ๑๖ - ๒๐ ในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวง พาณิชยกรรมกระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพลังงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและ ความ มั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุขกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และสำนักงานสภาพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๓๙ แผนพัฒนาภาคใต้

๒.๔.๑๐ แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทาง ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ

สาระสำคัญ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทาง ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ อาทิ สถานีขนส่งชายแดนสะเตา จังหวัดสงขลา ให้สามารถ เชื่อมโยงประตูการค้าหลักของประเทศ สนับสนุนการ ขนส่งต่อเนื่อง หลายรูปแบบด้วยการนำระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ใน การบริหารจัดการ เพื่อลด ต้นทุนโลจิสติกส์และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ในภาคขนส่ง รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มจากการเป็นศูนย์กลางทาง ภูมิศาสตร์และ เชื่อมต่อกับเครือข่ายโลจิสติกส์ในระดับภูมิภาค

หน่วยงานดำเนินงานหลักกระทรวงคมนาคม

๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างเป็น ระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๕.๑ แผนงานการบริหารจัดการน้ำ

สาระสำคัญ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการผลิตน้ำอุปโภค/บริโภค ลดความเสียหาย ความ รุนแรงของภัยพิบัติ (น้ำท่วม/น้ำแล้ง และน้ำเสีย) และ จัดทำ Big Data ด้านน้ำ เพื่อการบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ

๒.๕.๒ แผนงานจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติการจัดระบบการจัดการพิบัติภัย จากน้ำใน ภาวะวิกฤติแบบบูรณาการทั้งระบบ

สาระสำคัญ จัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยแบบบูรณาการ โดยมุ่งเน้นพื้นที่ ที่มีความเสียหายสูง และ พื้นที่การแก้ไขปัญหาอุทกภัย และภัยแล้งเชิงพื้นที่ อย่างเป็นระบบในพื้นที่กลุ่มลุ่มน้ำภาคเหนือ โดยเป็นแผนบูรณาการ ครอบคลุม งานเตือนภัยแจ้งเตือน บริหารน้ำ พื้นที่น้ำนอง ช่วยเหลือระหว่างและหลัง เหตุการณ์และการแก้ไขปัญหา อุทกภัย และภัยแล้งเชิงพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่ง ไม่มีศักยภาพการพัฒนาชลประทาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาภัยแล้งให้ หมู่บ้าน นอกเขตชลประทานสามารถทำเกษตรยังชีพได้

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒.๕.๓ โครงการจัดการป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ พื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และ พื้นที่สีเขียวตามธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้และ ๔๐ แผนพัฒนาภาคใต้ พื้นที่สีเขียวตามธรรมชาติให้เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการหยุดยั้งการทำลายป่าและมีการบูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ อย่างยั่งยืน

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๔ โครงการอนุรักษ์แนวปะการัง ระบบนิเวศทางทะเลและชายหาด ในพื้นที่ที่มีความสำคัญ

สาระสำคัญ จัดทำระบบติดตามตรวจสอบสถานภาพ การใช้ประโยชน์ และ ผลกระทบต่อระบบนิเวศแนวปะการังทั่วประเทศ จัดทำเขตสงวนรักษา แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติทางทะเล เร่งจัดทำเขตการใช้สอยประโยชน์ใน แนวปะการัง ป่าชายเลน และแหล่งหญ้าทะเลในพื้นที่สำคัญ ได้แก่ พื้นที่ คลัสเตอร์อันดามัน (ภูเก็ต พังงา กระบี่) ยกระดับการควบคุมดูแลรักษาระบบ นิเวศในพื้นที่สำคัญ สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านมูลค่าของระบบนิเวศ การใช้ ประโยชน์ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไข เร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายหาด ทั่วประเทศ

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๕ โครงการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูชายหาดท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาการกัดเซาะ และสูญเสียระบบนิเวศชายฝั่งอย่างเป็นระบบอย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ ปัจจุบันชายหาดหลายแห่งที่กำลังประสบกับปัญหาการกัดเซาะ และที่สำคัญคือการสูญเสียระบบนิเวศชายหาดนั้นๆ ซึ่งจะมีผลกระทบกับทั้งรายได้ จากการท่องเที่ยวและระบบนิเวศบริการที่ชายหาดดังกล่าว พังมี โครงการนี้ มีแผนในการฟื้นฟูชายหาดอย่างเร่งด่วนด้วยวิธีการที่เหมาะสม คุ่มค่า และยั่งยืน

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และ กระทรวงมหาดไทย

๒.๕.๖ โครงการคืนระบบนิเวศชายฝั่งให้กับชายฝั่งทะเลและเกาะของประเทศไทย

สาระสำคัญ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลรวมเกาะยังคงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องและสร้างความเสียหายให้กับผู้เกี่ยวข้องในหลายระดับ โดยปัญหา ที่เกิดอาจมีมากกว่าแค่การสูญเสียเส้นแนวชายฝั่ง จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่ แท้จริงคือการสูญเสียระบบนิเวศชายฝั่งในบริเวณที่เกิดปัญหา โดยวิธีและ ความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาคงแตกต่างกันไปขึ้นกับบริเวณโดยมีภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป โครงการนี้เน้นที่การลดพื้นที่และ ให้ได้กลับมาซึ่งระบบ นิเวศชายฝั่งอย่างเหมาะสม

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๗ โครงการเสริมสร้างกลไกให้ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันปัญหาและมินโยบาย การจัดการชายฝั่งที่เหมาะสม โครงการฝึกอบรมผู้นำชุมชนชายฝั่งเกี่ยวกับ ความรู้ในการจัดการชายฝั่งทะเลและเกาะที่เหมาะสม

สาระสำคัญ กลไกสำคัญหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และนำคืนมาซึ่งระบบนิเวศชายฝั่งที่มีระบบอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็น การดำเนินการเชิงรุก ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการปัญหาได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งผู้นำชุมชนชายฝั่งและเกาะที่เกี่ยวข้องจะมี บทบาทอย่างมากและเป็น ที่มาของโครงการนี้

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๘ โครงการจัดการชายฝั่งทะเลและเกาะแบบบูรณาการ

สาระสำคัญ มุ่งส่งเสริมให้มีการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการชายฝั่งและ เกาะของประเทศไทย ทั้งหมดแบบบูรณาการโดยมุ่งเน้นให้ได้ระบบนิเวศชายฝั่ง ที่สูญเสียไปกลับคืนมาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนในแต่ละพื้นที่

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๙ โครงการการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

สาระสำคัญ ศึกษารวบรวมข้อมูลและทำกระบวนการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุม ทุกประการทั้งในเรื่องผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหารและระบบนิเวศ รวมทั้ง จัดทำ ระบบที่สามารถดูแลควบคุมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งนำระบบเช็คลิสต์รายการ ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklist) มาใช้เพื่อควบคุมกิจกรรม ที่อาจส่งผลกระทบต่อทะเล แต่ไม่เข้าข่ายกิจกรรมขนาดใหญ่ที่ต้องผ่านการทำ รายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๑๐ โครงการการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการสร้างระบบส่งน้ำที่ครอบคลุม และทั่วถึงพื้นที่ชลประทานและนอกเขตชลประทาน

สาระสำคัญ จัดทำแผนการพัฒนาแหล่งน้ำ และพื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่แบบมีส่วนร่วม ของชุมชน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการใช้น้ำ และผลิตภาพของน้ำเพื่อการเกษตร

หน่วยงานดำเนินงานหลัก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ๔๒ แผนพัฒนาภาคใต้

๒.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

๒.๖.๑ แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญ เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ และทางออกทางทะเลของภาคใต้ ตอนบน โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ผสมกับเทคโนโลยีและ นวัตกรรม และความได้เปรียบทางกายภาพและที่ตั้งของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการสำคัญ ได้แก่ ๑) โครงการที่ดำเนินงานภายในปี ๒๕๖๒ อาทิ โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เกาะพยาม โครงการป่าชายเลนระนองสู่มรดกโลก โครงการปรับปรุงท่าอากาศยานระนอง/ชุมพร โครงการสนับสนุนการแปรรูปและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ครบวงจร โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อน เศรษฐกิจของประเทศ โครงการขยายทางหลวงระนอง-พังงา โครงการจัดตั้ง โรงงานต้นแบบผลิตนวัตกรรมอาหาร โครงการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและ ความงามจาก Biochemical Compound จากปาล์มน้ำมัน โครงการระบบ จัดการโลจิสติกส์อัจฉริยะ และโครงการศึกษาการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม และ ๒) โครงการที่เริ่มดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อาทิ โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายใหม่ช่วงชุมพร-ระนอง และ ช่วงสุราษฎร์ธานี - พังงา (ท่าขุน) โครงการพัฒนาถนนเลียบชายฝั่งทะเล อ่าวไทย ถนนเชื่อมโยงอ่าวไทย-อันดามัน โครงการพัฒนาท่าเทียบเรือสำราญ และท่าเรือแวะพัก โครงการสนับสนุนงานวิจัยและจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้าน ยางพาราและปาล์มน้ำมัน โครงการพัฒนาต้นแบบพื้นที่เกษตรกรรมอัจฉริยะ โครงการยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองเก่า นครศรีธรรมราช โครงการก่อสร้างโรงพยาบาลระดับตติยภูมิและศูนย์บริการ สาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๖๖ และปีถัดไป) อาทิ โครงการ ขยายทางหลวงชุมพร-ระนอง และระนอง-พังงา เป็น ๔ ช่องจราจร ปรับปรุง ขยายระบบประปาสาขาชุมพร โครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาสัตว์น้ำเศรษฐกิจ แห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น

หน่วยงานดำเนินการหลัก กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และ การท่าเรือแห่งประเทศไทย

๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคภาคใต้ฝั่งอันดามัน

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต. มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ เพื่อพัฒนาเน้นการรักษาความมีมนต์เสน่ห์ของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและบนบก และพัฒนาบุคลากรรองรับการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง เน้น ด้านการรักษาความมีมนต์เสน่ห์ของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและบนบก และพัฒนาบุคลากรรองรับการท่องเที่ยว

วิสัยทัศน์ (Vision)

“การท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลก
บนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

๑. มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมด้านการตลาดประชาสัมพันธ์ พื้นที่การท่องเที่ยวให้กระจายไปสู่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยว

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพทรัพยากรบุคคลทั้งภาคการท่องเที่ยวและเกษตร เพื่อยกระดับประสิทธิภาพ การทำงานให้สูงขึ้น นำไปสู่การขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ และรักษา

ความเป็นอัตลักษณ์ของอันดามัน

เป้าประสงค์รวม (Objectives)

๑. มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันสูงทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาคเกษตร เพื่อสร้างรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๒. ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความมั่นคงในคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและภาคเกษตรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

๔. มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

๕. มีการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าให้คงความเป็นอัตลักษณ์แห่งอันดามัน

แนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ ๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพพื้นที่ให้สามารถรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสม

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการคมนาคม ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับภูมิสังคม อัตลักษณ์อันดามันให้คงความสวยงาม สะอาด และความต้องการของท้องถิ่น

๓. พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านอาหารพื้นเมือง อาหารโบราณ และอาหารฮาลาล เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๔. ส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นอันดามัน เพื่อสร้างจุดขายทางการตลาดสู่การท่องเที่ยวนานาชาติ

๕. พัฒนาระบบสาธารณสุขปโภค ระบบสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในพื้นที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ ๑.๒ การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว

๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและรองรับภัยพิบัติและสาธารณภัย
๒. สร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
๓. พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขอนามัย การบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ และเพียงพอรองรับต่อการขยายเมืองและทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
๔. พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านอาหารพื้นเมือง อาหารโบราณ และอาหารฮาลาลให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัยและโภชนาการเพื่อรองรับการเป็นครัวของโลก
๕. พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในรูปแบบประชารัฐ และส่งเสริมการยกระดับพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อรองรับภัยพิบัติและภัยต่อความมั่นคงในทุกรูปแบบ
๖. สร้างมาตรการควบคุมจนวนนักท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามความสามารถ ในการรองรับ (Carrying Capacity)

กลยุทธ์ ๑.๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่

๑. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อสร้างความสมดุลย์ของระบบนิเวศ โดยเฉพาะพื้นที่เพาะพันธุ์ อนุบาล และขยายพันธุ์สัตว์ทะเล
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของกลุ่มจังหวัด
๔. การบริหารจัดการพลังงานให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการ
๕. การพัฒนาระบบผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องต่อความต้องการของท้องถิ่นและการพัฒนาที่สมดุล

กลยุทธ์ ๑.๔ บริหารจัดการการตลาดและประชาสัมพันธ์

๑. เชื่อมโยงเครือข่ายทางการท่องเที่ยว การค้าและบริการกับกลุ่มประเทศ เพื่อนบ้าน
 ๒. พัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศในรูปแบบบ้านพี่เมืองน้องหรือแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมและพื้นฐานเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
 ๓. พัฒนาและยกระดับตลาดการท่องเที่ยวในทุกสาขาให้มีศักยภาพต่อการแข่งขันในระดับสากล
 ๔. ส่งเสริม พัฒนา ระบบประชาสัมพันธ์ภาครัฐและสร้างภาคีเครือข่ายเอกชน เพื่อสร้างกลไกการตลาด และเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนไปสู่ตลาดการท่องเที่ยว
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน**

กลยุทธ์ ๒.๑ การพัฒนาประสิทธิภาพทางการเกษตร (พืช ประมง และปศุสัตว์) เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต และสร้างฐานรายได้ให้กับเกษตรกร

๑. พัฒนาและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ และลดต้นทุนจากปัจจัยการผลิตต่าง ๆ
๒. ส่งเสริมการนำผลการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสม กับพื้นที่ และพัฒนากระบวนการเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
๓. น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้ในภาคการเกษตร เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันการเกษตรกร และสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร

กลยุทธ์ ๒.๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง

๑. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เหมาะสมกับผลิตผลในพื้นที่ โดยการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ หรือนำวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิต/แปรรูป มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการโรงงาน/ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ตามแนวทางและกระบวนการที่วางไว้

๓. พัฒนาสินค้าประมงและสัตว์น้ำมูลค่าสูงเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กลยุทธ์ ๒.๓ การส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาด

๑. พัฒนาองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ด้านการตลาดทางการเกษตร

๒. พัฒนาระบบและบริหารจัดการเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสถาบันเกษตรกรในกลุ่มจังหวัด

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจและช่วยเหลือสมาชิกในด้านการผลิตและการตลาด

๔. ส่งเสริมและผลักดันให้มีศูนย์กลางการค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเพื่อเชื่อมโยงและกระจายสินค้าไปสู่ภูมิภาคทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ ๒.๔ การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร และผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง

๑. การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนหรือรูปแบบบริษัท ประชากรรัฐ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มทุน

๒. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เกษตรกรรายอื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพต้นทุนมนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ ๓.๑ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ รองรับต่อการเปลี่ยนแปลง

๑. พัฒนาและส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนในระดับชุมชนและหมู่บ้าน เพื่อร่วมกันสนับสนุนอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

๒. พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสุขของแผ่นดิน และให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้ร่วมกันในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

กลยุทธ์ ๓.๒ การพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

๑. สร้างโอกาสในการเข้าถึงความรู้ทางวิชาการ การพัฒนาทักษะ วิชาชีพให้กับบุคลากรภายนอกสถานศึกษาและผู้ที่ขาดโอกาส ให้มีศักยภาพในการรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว

๒. พัฒนาบุคลากรของชุมชนให้สามารถรองรับการขยายตัวของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

๓. พัฒนาคุณภาพบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีความรู้ความสามารถด้านภาษา เทคโนโลยี การบริหารจัดการ และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยวตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ ๓.๓ การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานชุมชน

๑. พัฒนาและยกระดับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. สร้างเสริมจิตสำนึกประชาชนและพลเมืองในพื้นที่ในการเป็นเจ้าบ้าน เจ้าเมืองที่ดี

๓. พัฒนาและยกระดับชุมชนในการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดระนอง

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของ อบต.ลำเลียง มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัดระนอง อบต. ได้จัดทำแผนพัฒนาฯ โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระนอง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระนอง

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพระดั่งชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย”

๒. เป้าประสงค์รวม (Goals)

- ๑) เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพระดับเอเชีย
- ๒) การเป็นเมืองน้ำแร่ต้นแบบของประเทศ
- ๓) รายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดมีปริมาณเพิ่มขึ้น
- ๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุล อุดมสมบูรณ์และมีสภาพแวดล้อมน่าอยู่ และปลอดภัย
- ๕) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคเกษตรและภาคการท่องเที่ยว
- ๖) เกษตรกรมีรายได้มั่นคง และพึ่งพาตนเองได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๗) สร้างสังคมน่าอยู่และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ๘) ประชาชนมีความสุข คุณภาพชีวิตดี การศึกษามีคุณภาพได้รับบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

๓. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) จังหวัดได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ดังนี้

๓.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพเชื่อมโยงในอาเซียน

๓.๑.๑ กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาแหล่งน้ำแร่ร้อนและสปาให้ได้มาตรฐาน
- ๒) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (น้ำแร่ร้อนและสปา)
- ๓) การท่องเที่ยวต่อเนื่องตลอดปี
- ๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (น้ำแร่ร้อนและสปา)
- ๕) พัฒนาธุรกิจต่อเนื่อง/ธุรกิจสนับสนุน
- ๖) ประชาสัมพันธ์และการตลาดด้านการท่องเที่ยว

๓.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมภาคการเกษตรแบบครบวงจร

๓.๒.๑ กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามแนวทางการเกษตรแบบครบวงจรและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) ส่งเสริมการเพาะปลูกยางพารา/ปาล์มน้ำมัน และกาแฟ
- ๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับการผลิตและการขนส่งภาคการเกษตร
- ๔) ส่งเสริมมาตรฐานการผลิต และแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า

๓.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓.๓.๑ กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพ
- ๒) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้
- ๓) ผู้ด้อยโอกาสได้รับการคุ้มครองจากสวัสดิการ
- ๔) ประชาชนได้รับการบริการจากสาธารณสุขปึกคักขั้นพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ
- ๕) ส่งเสริมอาชีพทางเลือกให้ประชาชน
- ๖) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน
- ๗) เสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชนและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด

๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การจัดการ อนุรักษ์ ป่าไม้ พุทธศาสนา และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๓.๔.๑ กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒) ส่งเสริมและป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์
- ๓) ส่งเสริมและปลูกฝังการรักษาความสะอาด

๓.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ส่งเสริมและพัฒนาค้าและการลงทุน และการค้าชายแดน

๓.๕.๑ กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานและปลอดภัย
- ๒) ประชาสัมพันธ์/การตลาด
- ๓) พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการค้า การลงทุนและการค้าผ่านแดน

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของ อบต.มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระนอง ได้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงทิศทางการพัฒนา การดำเนินงาน ในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาระดับต่างๆ ตลอดจนสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน และวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดระนอง ให้ เกิดการประสานและบูรณาการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมของจังหวัดระนอง ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ รวม ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระนองไว้ ดังต่อไปนี้

๑. วิสัยทัศน์ (Vision) : “ เป็นกลไกในการสนับสนุนและตอบสนองนโยบายภาครัฐ และเป็นองค์กรหลัก ในการพัฒนาท้องถิ่น บนพื้นฐานของการบูรณาการรอบด้านอย่างมี ประสิทธิภาพ ”

๒. กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ประกอบด้วย ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

๒.๑.๑ กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาเส้นทางคมนาคม ให้มีมาตรฐาน และสามารถเชื่อมโยงกันทั่วถึง
- ๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- ๓) การจัดวางผังเมือง และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
- ๔) พัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้ทั่วถึง

๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

๒.๒.๑ กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน และมุ่งเน้นให้เกิดการ พึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ภายใต้การมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๒.๓.๑ กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน
- ๒) พัฒนาการศึกษาระดับในระบบและนอกระบบ โดยการส่งเสริมให้มีศูนย์เรียนรู้ชุมชน และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส
- ๔) การสร้างเสริมสุขภาวะของประชาชน
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

๒.๔.๑ กลยุทธ์

- ๑) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา ประชาธิปไตย เทิดทูนสถาบัน และ ศักยภาพของผู้นำชุมชน
- ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- ๓) การจัดเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดมาตรการในการลดเหตุร้าย
- ๔) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๑ กลยุทธ์

- ๑) การคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น
- ๒) สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓) การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๒.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๖.๑ กลยุทธ์

- ๑) การส่งเสริม อนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒) สนับสนุนการจัดทำพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- ๓) การส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- แนวทาง
- ๑) พัฒนาเส้นทางคมนาคม ให้มีมาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงกันทั่วถึง
 - ๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - ๓) การจัดวางผังเมือง และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
 - ๔) พัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

- แนวทาง
- ๑) ส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน และมุ่งเน้นให้เกิดการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๒) พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- แนวทาง
- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน
 - ๒) พัฒนาการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โดยส่งเสริมให้มีศูนย์เรียนรู้ชุมชน และการศึกษาตามอัธยาศัย
 - ๓) ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส
 - ๔) การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชน
 - ๕) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระนอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

- แนวทาง
- ๑) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตย
 - ๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เติตทุนสถาบัน และศักยภาพของผู้นำชุมชน
 - ๓) การจัดเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดมาตรการในการลดเหตุร้าย
 - ๔) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- แนวทาง
- ๑) การคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น
 - ๒) สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๓) การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- แนวทาง ๑) ส่งเสริม อนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒) สนับสนุนการจัดทาพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่น

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

“คุณภาพชีวิตก้าวหน้า โครงสร้างพื้นฐานมั่นคง ดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งท่องเที่ยวและประเพณีเป็นที่เลื่องลือ เน้นยึดถือหลักธรรมาภิบาล”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคม ให้มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ทั่วถึง
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน
๔. ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ เด็ก สตรี เยาวชนและผู้ด้อยโอกาสให้มีจุดยืนในสังคมที่เท่าเทียมกัน
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๗. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
๘. เสริมสร้างสุขภาวะที่ดีให้แก่ประชาชน
๙. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มีศักยภาพเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
๑๑. สร้างระบบบริหารจัดการที่ดี เพื่อการบริหารและการบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเส้นทางคมนาคม ที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๒. จำนวนสะพาน ที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๓. จำนวนคู, ท่อระบายน้ำ, ท่อลอดเหลี่ยม ที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๔. จำนวนการประปา ที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๕. จำนวนแหล่งน้ำ ที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๖. จำนวนไฟฟ้าครัวเรือน, ไฟฟ้าสาธารณะ ที่ได้รับการขยายเขต/ติดตั้ง/ปรับปรุง/ซ่อมแซม เพิ่มขึ้น
๗. จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ

๒.๕ คำเป้าหมาย

๑. ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ความสะดวกและมาตรฐานทั่วถึงทั้งพื้นที่

๒. สนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนทางเศรษฐกิจระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เสริมสร้างทักษะของคนภายในชุมชนทั้งทางด้านจิตใจ ด้านสังคม การศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการ ด้านสาธารณสุข ด้านกีฬา ให้มีคุณภาพและพึ่งพาตนเองได้

๔. ปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

๕. อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. สนับสนุนประชาชนทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและส่งเสริมการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

๒. ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เป็นคนดีมีคุณธรรม ตลอดจนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

๒. ส่งเสริมและพัฒนาการสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนได้รับการส่งเสริม ป้องกันสาธารณสุขที่ทั่วถึง ตลอดจนป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อต่าง ๆ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาด้านการกีฬา และการออกกำลังกาย เพื่อให้ห่างไกลยาเสพติด

๔. จัดสวัสดิการสงเคราะห์แก่ผู้ยากไร้และด้อยโอกาส

๕. รักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

กลยุทธ์

๑. พัฒนาระบบการคมนาคมทางบก ทางน้ำ ให้สะดวกและได้มาตรฐานครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

๑. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์

๒. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่เยาวชนและประชาชน

๓. พัฒนาสิ่งแวดล้อมและป้องกันมลพิษ เพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สะอาด น่าอยู่อาศัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

๑. การพัฒนา ฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพและคุณภาพ

๒. เสริมสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการท่องเที่ยว

กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันและโอกาสในการพัฒนาในอนาคต จึงได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพด้วยเทคนิค SWOT Analysis เพื่อให้เห็นจุดอ่อนและจุดแข็งจากปัจจัยภายในและโอกาส และอุปสรรค จากปัจจัยภายนอก ซึ่งผลการวิเคราะห์ศักยภาพสรุปผลได้ดังนี้

ด้าน	จุดแข็ง / โอกาส	จุดอ่อน / อุปสรรค
ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงข่ายการคมนาคมที่สามารถติดต่อได้ตลอดทั้งท้องถิ่นอำเภอและจังหวัด <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกฎหมาย ระเบียบ กำหนดภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ในการปฏิบัติงานตามไว้อย่างชัดเจน สามารถกำหนดนโยบายการพัฒนาได้ตามสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพราะมีงบประมาณจำกัดในการนำไปพัฒนา <p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการประชาชนได้
ด้านเศรษฐกิจ	<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีภูมิประเทศและภูมิอากาศรวมทั้งสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การทำเกษตร - มีกลุ่มอาชีพในตำบล <p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอ - ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ <p>อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ส่งผลกระทบต่อประชาชนในระดับรากหญ้า

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของ อบต. นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มนโยบาย
๑. ด้านการบริหารการเมืองและการปกครอง	๑) งบประมาณไม่เพียงพอ ๒) ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง	- งบประมาณไม่เพียงพอ - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง	- ผู้บริหาร/สมาชิกสภาฯ/พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างของ อบต. - ประชาชนตำบลลำเลียง	จัดสรรงบประมาณในการจัดตั้งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ - การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการเมือง การปกครอง
๒. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๑) พื้นที่กว้าง ๒) ฤดูฝนทำให้น้ำท่วมขัง ๓) ขาดแคลนแหล่งน้ำในการเกษตรและน้ำประปาสำหรับอุปโภค-บริโภคยังไม่พอเพียงและยังไม่ได้มาตรฐาน	๒.๑ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก ลักษณะของปัญหา - ถนนอยู่ในเขตป่าสงวนต้องขออนุญาตการใช้พื้นที่ก่อน ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน และไม่ทันการณ์ ๒.๒ ปัญหาไฟฟ้า สาธารณะไม่เพียงพอ ลักษณะของปัญหา - ไฟฟ้าในหมู่บ้านมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ๒.๓ ปัญหาน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค	- พื้นที่พิจารณาจรจัด เป็นหลุมเป็นบ่อ - พื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขต อบต.	- อบต..จัดงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงตลอดจนซ่อมแซมถนนใน อบต..อย่างต่อเนื่องรวมทั้งก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต - เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาและความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ จึงต้องเร่งทำความเข้าใจและการประสานงาน - ประสานงานขอขอประสานแผนกับแขวงทางหลวงชนบทจังหวัดระนอง - อบต. ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มขึ้น

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มนาคต
		ลักษณะของปัญหา - ไม่มีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือนระบบประปาที่มีอยู่ในขณะนี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของราษฎร เนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อดำเนินการสำหรับกิจการประปาหมู่บ้าน ๒.๔ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ลักษณะของปัญหา - ขาดแคลนแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อใช้สำหรับการเกษตร	- พื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขต อบต.	- อบต..จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงตลอดจนซ่อมแซมแหล่งเก็บน้ำในเขต อบต.. - ขยายเขตประปา/ก่อสร้างประปาเพิ่มเติม - จัดทำภาชนะเก็บน้ำ - ขุดลอกฝาย/เขื่อนและพัฒนากระบวนกระจายน้ำให้ครอบคลุม - ก่อสร้างฝายเก็บน้ำและประปาหมู่บ้านเพิ่มเติม
๓. ด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	๑) ยาเสพติดระบาด ๒) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการลักขโมย	ลักษณะของปัญหา - ปัญหายาเสพติดระบาดในกลุ่มเยาวชนและประชาชน - ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การลักขโมย	- ประชาชน เยาวชน ในเขต อบต.ลำเลียง	- นโยบายของรัฐบาลในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด
๔) ด้านการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	๑) สถานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ไม่มีห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ ICT ตำบล ๒) ขาดการให้ความรู้ทางศาสนาและพัฒนาจริยธรรมแก่ประชาชน	ลักษณะของปัญหา - สถานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ไม่มีห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ ICT ตำบล กระแสโลกาภิวัตน์และการสื่อสารไร้พรมแดน นำวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา มีอิทธิพลต่อสังคม และครอบครัว ทำให้ละทิ้ง	- เด็ก และเยาวชน -นักเรียนในสถานศึกษา - เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	- จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริม พื้นฟูศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี อันดีงามของท้องถิ่น - จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ประจำตำบล/ศูนย์ ICT ตำบล ลำเลียง

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มนาคต
		วัฒนธรรมดั้งเดิม - ขาดการให้ความรู้ทางศาสนาและพัฒนาจริยธรรมแก่ประชาชน		โรงเรียนในตำบล ลำเลียง - จัดสรรงบประมาณพัฒนาก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการพัฒนาส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน
๕. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑) ปัญหาขยะ ในเขตชุมชน/ทางสาธารณะ ๒) การบุกรุกป่า และที่สาธารณะ ทำให้ป่าไม้ถูกทำลาย ๓) ลำคลองตื้นเขิน ขาดการดูแลรักษา ๔) ดินเสื่อมสภาพ จากการใช้สารเคมี	ลักษณะปัญหา - ปัญหาขยะ ในเขตชุมชน/ทางสาธารณะ - การบุกรุกป่า และที่สาธารณะ ทำให้ป่าไม้ถูกทำลาย - ลำคลองตื้นเขิน ขาดการดูแลรักษา - ดินเสื่อมสภาพ จากการใช้สารเคมี	- ชุมชน/ทางสาธารณะ - ที่สาธารณะ ลำคลอง ป่าไม้	- อบต. จัดหาที่รองรับขยะ และให้บริการจัดเก็บขยะ - รมรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกการใช้วัสดุจากธรรมชาติแทนขยะที่ย่อยสลายยากและเกิดมลพิษ - อบต. จัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น
๖. ด้านการท่องเที่ยว	๑) การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในตำบล	ลักษณะของปัญหา - ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของท้องถิ่น - ขาดการรักษาความสะอาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	- สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบล เช่น ถ้ำพระขยงค์	- อบต. จัดทำและบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญในตำบลทางอินเทอร์เน็ต - อบต. จัดกิจกรรมรักษาความสะอาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยว - อบต. จัดสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อช่วยและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๗. ด้านอาชีพ เศรษฐกิจ อาชีพ และ รายได้	๑) การรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒) การว่างงาน ๓) ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ๔. ต้นทุนการผลิตสูง	ลักษณะของปัญหา - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจหรือรับบริการ - ประชาชนบางส่วนว่างงาน และว่างงานแฝงเนื่องจากไม่มีการประกอบอาชีพเสริม - ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - การผูกขาดผลผลิตทางการเกษตร - ขาดแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร - ต้นทุนการผลิตสูง	- ประชากรวัยว่างงานที่ไม่มีงานทำ และงานที่ทำอยู่ไม่มั่นคง - เยาวชนบางส่วนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป - กลุ่มสตรี/กลุ่มแม่บ้านที่ต้องการอาชีพเสริม	- อบต.จัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ราษฎร - ส่งเสริมให้ราษฎรรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ - สนับสนุนงบประมาณและวิทยากร เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ - การกระจายผลผลิตออกสู่ตลาด - สนับสนุน/จัดหาตลาดกลางทางการเกษตร
๘. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) การสนใจในระบบข้อมูลข่าวสารน้อย	ลักษณะปัญหา - ประชาชนให้ความสนใจในระบบข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตต่ำลงน้อย	- ประชาชน เยาวชน และนักเรียนในเขต อบต.ลำเลียง	- อบต. พัฒนา และปรับปรุงเว็บไซต์ - อบต.ลำเลียง - พัฒนาระบบ ICT - อบต.ลำเลียง - พัฒนาระบบเสียงตามสาย
๙. ด้านสาธารณสุข	๑) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ ๒) เด็กและเยาวชนติดยาเสพติด	ลักษณะของปัญหา - ขาดแคลนสถานที่ออกกำลังกาย/ลานกีฬา - การใช้ยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์ - สารเคมีตกค้างในอาหาร - โรคระบาด - เด็กและเยาวชนติดยาเสพติด	- เด็ก เยาวชน ประชาชนในตำบล	- อบต. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ - ก่อสร้างลานกีฬาประจำตำบล/สนามกีฬาตำบล - ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานอง อสม. ประจำหมู่บ้าน - ดำเนินการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน - บำบัดยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอกและติดตาม

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
๑๐. ด้านการเรียนรู้ พลังงานทดแทนและ การอนุรักษ์พลังงาน	๑) ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจด้านพลังงาน ทดแทน	ลักษณะของปัญหา - ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในด้าน พลังงานทดแทนและการ อนุรักษ์พลังงาน	- เด็ก เยาวชน ประชาชนในตำบล	- อบต..ส่งเสริมการ เรียนรู้เทคโนโลยี พลังงานทดแทน
๑๑. ด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณ ภัย	๒) มีปัญหาด้านสาธารณภัย ทุกปี	- การขาดความเตรียม ความพร้อม - มีปัญหาด้านสาธารณภัย ทุกปี - ขาดเครื่องมือเครื่องใช้	- อปพร.ตำบลลำเลียง - เด็ก เยาวชน ประชาชนในตำบล ลำเลียง - กลุ่มหนึ่งตำบลหนึ่ง ทีมกู้ภัยหนึ่งทีมกู้ภัย	- แต่งตั้ง อปพร. ปฏิบัติหน้าที่รักษา ความสงบเรียบร้อยใน เทศกาลต่าง ๆ - จัดสรรงบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ในด้านการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเพิ่มขึ้น